

TİBB qəzeti

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

«Respublika Qan Bankı»
publik hüquqi şəxsin
yaradılması və fəaliyyətinin
təmin edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin Fərmanı

2

Dövlət başçısı
İcbari tibbi sığorta
fondunun büdcəsinə
dəyişiklik etdi

2

Nazirlər Kabineti
dərmanlarla bağlı
qaydalara dəyişikliklər
etdi

2

Dövlət tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin işə qəbulu Qaydası müəyyən edildi

«Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 1 may tarixli 2129 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə qəbul olunan Qərarla «Dövlət səhiyyə sistemində daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin işə qəbulu Qaydası» təsdiq edilib.

3

Səhiyyə Nazirliyində Koreya nümayəndə heyəti ilə görüş olub

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, səhiyyə naziri Teymur Musayev Azərbaycan ilə Koreya arasında ikitərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini, həmçinin iki ölkə arasında səhiyyə sahəsində mövcud olan əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı üçün geniş potensialın olduğunu diqqətə çatdırıb.

Səh. 4

Pyotr Qlıboçkoya «Dostluq» ordeni təqdim olunub

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru Pyotr Qlıboçko Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın və qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsində xüsusi xidmətlərinə görə «Dostluq» ordeni ilə təltif olunub.

Səh. 5

Bakıda 5-ci Azərbaycan Onkologiya və Nüvə Təbabəti Simpoziumu keçirilib

9

Aforizm

Tək bir müəllimi - təbiəti dinlə.

Rembrandt

Tel: (994 12) 530 15 15
(994 50) 255 15 15
(994 77) 277 22 77
Faks: (994 12) 530 44 44

ARASH

MEDICAL COMPANY

www.arash.az

«Respublika Qan Bankı» publik hüquqi şəxsin yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, qan və qan komponentlərinin donorluğu və qan xidməti sahəsində fəaliyyətin səmərəliliyini daha da artırmaq məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyində «Respublika Qan Bankı» (bundan sonra - Qan Bankı) publik hüquqi şəxs yaradılsın.

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. Qan Bankı qan və qan komponentlərinə olan tələbatın ödənilməsi sahəsində fəaliyyətin göstərən, qan və qan komponentlərinin tədarükünü, emalını, yoxlanılmasını, saxlanılmasını və bölüşdürülməsini təmin edən publik hüquqi şəxsdir;

2.2. Qan Bankının fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti həyata keçirmək üçün sədr də daxil olmaqla 5 (beş) üzvdən ibarət Müşahidə Şurası yaradılsın;

2.3. Qan Bankının fəaliyyətinə cari rəhbərliyi icraçı direktor həyata keçirir.

3. Qan Bankının təsisçisinin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakılara həvalə edilsin:

3.1. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə:

3.1.1. Qan Bankının yenidən təşkili və ləğv edilməsi;

3.1.2. Qan Bankının idarəetmə orqanlarının yaradılması;

3.2. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinə:

3.2.1. bu Fərmanın 3.1-ci bəndində qeyd edilənlər istisna olmaqla, «Publik hüquqi şəxslər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.2-ci maddəsində publik hüquqi şəxsin təsisçisinin səlahiyyətlərinə aid edilmiş digər məsələlərin həlli.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan

irəli gələn məsələləri həll etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi:

5.1. Qan Bankının nizamnaməsini iki ay müddətində təsdiq etsin;

5.2. Qan Bankının dövlət qeydiyyatına alınması üçün onun nizamnaməsi təsdiq edildikdən sonra 3 (üç) gün müddətində «Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada tədbirlər görsün;

5.3. Qan Bankı dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra onun strukturunu, əməyin ödənişi fondunu, işçilərinin say həddini və əməkhaqlarının (vəzifə maaşının, vəzifə maaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) məbləğini bir ay müddətində təsdiq etsin;

5.4. bu Fərmanın 2.1-ci bəndi nəzərə alınmaqla, Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin nizamnaməsində, strukturunda və işçilərinin say həddində dəyişiklik edilməsi üçün zəruri tədbirlər görsün;

5.5. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

6. Qan Bankı dövlət qeydiyyatına alındığı gündə Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin qan xidməti sahəsində fəaliyyət göstərən struktur bölmələri fəaliyyətini həmin Mərkəzin tabeliyində davam etdirsinlər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyul 2024-cü il

Dövlət başçısı İcbari tibbi sığorta fondunun büdcəsinə dəyişiklik etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev «İcbari tibbi sığorta fondunun 2024-cü il büdcəsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 27 dekabr tarixli 2427 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə» Fərman imzalayıb.

Sənəddə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi rəhbər tutularaq, İcbari tibbi sığorta fondunun 2024-cü il büdcəsinin gəlirlərini və xərclərini düzəltməsi məqsədilə əvvəlki Fərmanda bəzi məbləğlərin dəyişdirilməsi qərara alınıb.

«İcbari tibbi sığorta fondunun 2024-cü il büdcəsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 27 dekabr tarixli 2427 nömrəli Fərmanında İcbari tibbi sığorta fondunun 2024-cü il büdcəsinin gəlirləri və xərcləri 2811428292,00 manat müəyyən edilmişdisə, yeni Fərmanla bu məbləğ hər iki halda 2850308292,00 manat məbləğlə əvəz edilib.

Fonda dövlət büdcəsindən ayrılmalar 1375987690,00 manat əvəzinə, 1367987690,00 manat müəyyən olunub.

Fondun gəlirləri və xərcləri ilə bağlı digər bəndlərə də dəqiqləşdirici dəyişikliklər edilib.

Nazirlər Kabineti dərmanlarla bağlı qaydalara dəyişikliklər etdi

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti «Dərman vasitələrinin, dərman maddələrinin və tibb vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, dövlət reyestrinə daxil edilməsi və dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları»nın təsdiq edilməsi və «Dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması və reyestrinin aparılması Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 13 iyul tarixli 108 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi barədə» Qərar qəbul edib.

Sənədə əsasən, «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 14 iyul tarixli 979-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 fevral tarixli 528 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 15 avqust tarixli 2298 nömrəli Fərmanının 2.2.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə «Dərman vasitələrinin, dərman maddələrinin və tibb vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, dövlət reyestrinə daxil edilməsi və dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları» təsdiq edilib.

(Ardı 3-cü səhifədə)

JBA GROUP
Healthcare Solutions

**Tibbi Avadanlıq
və
Xəstəxana həlləri**

info.jba.az
www.jba.az

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Eləcə də bu sahədə əvvəlki qaydalar - «Dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması və reyestrinin aparılması Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında» Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 13 iyul tarixli 108 nömrəli Qərarı ləğv olunub.

Həmçinin müəyyən edilib ki, bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə»nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Qaydalarda hansı əczaçılıq məhsullarının dövlət qeydiyyatına alınması kimi ümumi müddəalar və əsas anlayışların açıqlanması verilir, bildirilir ki, dərman vasitəsinin və dərman maddəsinin dövlət qeydiyyatına (yenidən dövlət qeydiyyatına) alınması və onların qeydiyyat sənədlərində edilən dəyişikliklərin dövlət qeydiyyatına alınması özündə bunun üçün müvafiq qaydada müraciət edilməsini, Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 25 dekabr tarixli 502 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Dərman vasitələrinin ekspertizasının, o cümlədən sadələşdirilmiş ekspertizasının aparılması Qaydası»na uyğun olaraq ekspertizanın «Analitik Ekspertiza Mərkəzi» publik hüquqi şəxsi tərəfindən keçirilməsi və dərman vasitəsinə və dərman maddəsinə bu Qaydaların 6-cı hissəsi ilə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyat vəsiqəsinin verilməsi mərhələlərini ehtiva edir. Bu məqsədlə təqdim edilmiş olan sənədlər və müraciət qaydası, həmçinin qeydiyyata alınmadan imtina üçün əsaslar göstərilir.

Eyni zamanda, sənəddə dərman vasitəsinə, dərman maddəsinə və tibb vasitəsinə qeydiyyat vəsiqəsinin verilməsi qaydaları və qüvvədəolma müddəti müəyyən edilir.

Dərman və tibb vasitəsinin qeydiyyatı, yenidən dövlət qeydiyyatı və qeydiyyat sənədlərində dəyişiklik zamanı dərman və tibb vasitəsinin istifadə təlimatının təsdiq edilməsi qaydası, dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin, dərman maddələrinin və tibb vasitələrinin dövlət reyestrinin aparılması qaydası, eləcə də dövlət qeydiyyatının dayandırılmasına və ləğv edilməsinə əsas olan şərtlər də sənəddə yer alıb.

Bildirilir ki, Səhiyyə Nazirliyi və Analitik Ekspertiza Mərkəzi dövlət qeydiyyatı və yenidən dövlət qeydiyyatı məqsədilə, həmçinin qeydiyyat sənədlərində edilən dəyişikliklərin dövlət qeydiyyatına alınması zamanı təqdim edilən məlumatların konfidensiallığını təmin etməlidir. Bu məlumatlar «İnformasiya, informasiyalaş-

dırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında», «İnformasiya əldə etmək haqqında» və «Kommersiya sirri haqqında» Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələbləri nəzərə alınmaqla, kənar şəxslərə açıqlana və heç bir halda kommersiya məqsədləri üçün istifadə oluna bilməz.

Nazirlər Kabinetinin bu sahədə qəbul etdiyi ikinci sənəd «Dərman vasitələrinin ekspertizasının aparılması Qaydası»nın

təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 25 dekabr tarixli 502 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə Qərardır.

Baş nazir Əli Əsədovun «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 14 iyul tarixli 979-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 fevral tarixli 528 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 15 avqust tarixli 2298 nömrəli Fərmanının 2.2.4-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə imzaladığı sənədə əsasən, Nazirlər Kabinetinin «Dərman vasitələrinin ekspertizasının aparılması Qaydası»nın təsdiq edilməsi haqqında» 2019-cu il 25 dekabr tarixli 502 nömrəli Qərarında və həmin qaydalarda müxtəlif yerlərdə «ekspertizası» sözündən sonra «o cümlədən sadələşdirilmiş ekspertizası» sözləri əlavə edilib. «Dərman vasitələrinin ekspertizasının aparılması Qaydası»nda həmçinin bir sıra digər dəyişikliklər və əlavələr olunub.

Baş nazir Əli Əsədov həmçinin ««Dərman vasitələrinin təqib və izləmə sisteminin Əsasnaməsi»nin təsdiq edilməsi haqqında» Nazirlər Kabinetinin Qərarını imzalayıb.

Əsasnamənin təsdiq olun-

ması «Dərman vasitələri haqqında» Qanunun 1.0.35-ci maddəsinə əsasən, «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 14 iyul tarixli 979-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 fevral ta-

rixli 528 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 15 avqust tarixli 2298 nömrəli Fərmanının 2.2.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədi daşıyıb.

Sənədə əsasən, «Dərman vasitələrinin təqib və izləmə sisteminin Əsasnaməsi» təsdiq olunub və Səhiyyə Nazirliyinə həmin sistemin iştirakçılarının sistemə çıxışını təmin etmək tapşırılıb.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə isə həvalə olunub ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları»na uyğun olaraq, Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə təqib və izləmə sisteminin aidiyyəti dövlət informasiya ehtiyatları və sistemləri ilə əlaqələndirilməsini, eləcə də onun «Hökumət buludu»nda yerləşdirilməsini təmin etsin.

Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinə isə tapşırılıb ki, sistemi mühafizə olunan telekommunikasiya kanalları ilə təmin etsin, təhlükəsizlik meyarları üzrə onun monitorinqini həyata keçirsin, Səhiyyə Nazirliyi ilə birlikdə sistemin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə zəruri tədbirlər görsün.

Nazirlər Kabinetinin bu Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Dərman vasitələrinin təqib və izləmə sistemi»nin Əsasnaməsində bu

sahədə ümumi müddəalar və əsas anlayışlar şərh olunur, sistemin fəaliyyət prinsipləri, strukturu, texniki-texnoloji infrastruktur müəyyən edilir. Eyni zamanda, sistemə informasiya sistemlərinin inteqrasiyası və məlumat mübadiləsinin təşkili yolları göstərilir.

Əsasnamədə sahibin, operatorun və iştirakçıların hüquq və vəzifələri sadalanır, istifadəçilərin hüquqları, eləcə də sistemdən istifadə yolları qeyd olunur.

Nazirlər Kabinetinin bu qərarları ölkədə dərman bazarının liberallaşdırılmasına xidmət edir. AZƏRTAC qərarları şərh edərək yazır ki, hazırda Azərbaycanda dərmanların qeydiyyatının yeni, asanlaşdırılmış mexanizmi yaradılır. Yeni qaydalarla Avropa İttifaqı ölkələri, Türkiyə, İsrail, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, Avropa Dərman Agentliyi, ABŞ-in Qida və Dərman Agentliyi, Yaponiyanın Əczaçılıq və Tibb Vasitələri Agentliyi, Avropa Azad Ticarət Assosiasiyasına üzv ölkələrdə, Avropa İttifaqı ilə Gömrük İttifaqı Sazişi qüvvədə olan ölkələrin ən azı birində istehsal olunan və (və ya) həmin ölkələrdə dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin, istifadəsinə icazə verilməsi meyarları da nəzərə alınmaqla, beynəlxalq qeydiyyatın Azərbaycanada tanınması mexanizmi yaradılır. Eyni zamanda, beynəlxalq qeydiyyatın tanınması məqsədilə sadələşdirilmiş ekspertizanın aparılması üçün tələb olunan sənədlərin sayı azaldılıb və sadələşdirilib. Həmçinin dərman vasitələrinin qeydiyyat prosedurlarının müddətləri azaldılıb. Qərardan öncə dərman vasitəsinin qeydiyyatı üçün ekspertizasına 210 gün ayrılırdısa, bu müddət 90 günə endirilir. Beynəlxalq qeydiyyatı tanıyan dərmanların ekspertizası və qeydiyyatı üçün isə bu müddət cəmi 14 gün təşkil edəcək.

İdxalın şəxələndirilməsinə zəmin yaradan yeni qaydalara əsasən, dərman vasitələrinin Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi məqsədilə qeydiyyat üçün müraciət edə biləcək tərəflərin dairəsi genişləndirilib. Artıq istehsalçı ilə bərabər idxalçılar da qeydiyyat üçün sərbəst müraciət etmək imkanı əldə edəcəklər.

Qeyd edək ki, qərara qədər Azərbaycanda dərmanın dövlət qeydiyyatı üçün yalnız istehsalçı şirkət və ya onun vəkaləti əsasında nümayəndəsi müraciət edə bilirdi. Beləliklə, ölkəyə dərman vasitələrinin idxal edilməsi imkanı xarici istehsalçının qərarından asılı idi. Yeni qaydaların tətbiqindən sonra idxal imkanları genişlənəcək və bazarda rəqabət imkanı artacaq.

Eyni zamanda, dərman vasitələrinin dövriyyəsinə, o cümlədən istehsal və idxal olunan markalanmış malların dövriyyəsinə, topdan və pərakəndə satışına nəzarəti təmin etmək məqsədilə Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən aparılan elektron təqib və izləmə («track and trace») sisteminin, həmçinin dərman vasitələrinə reseptlərin elektron formada yazılmasına imkan verən sistemin tətbiqi nəzərdə tutulur. Elektron təqib və izləmə sistemi vasitəsilə hər hansı dərman vasitəsinin ölkədə qeydiyyatından başlayaraq, idxalı, topdan satış müəssisəsinin deposunda saxlanması, apteklərə paylanması və satışı qeyd ediləcək. Nəticədə vergi, gömrük və digər bütün nəzarət orqanları proses haqqında real vaxt rejimində məlumat əldə edəcək, pasiyentlər və xəstəxanalar həmin sistemin istifadəçiləri olmaqla dərmanların ən yaxın apteklərdə mövcudluğu barədə məlumat əldə edə biləcəklər. Bu nəzarət mexanizmi, eyni zamanda pərakəndə satış şəbəkələrinə və ümumiyyətlə dərman vasitələrinin dövriyyəsinə şəffaflığın artmasına xidmət edəcək.

Dərman vasitələrinə reseptlərin yazılması qaydası, o cümlədən reseptdə dərman vasitələrinin beynəlxalq patentləşdirilməmiş adının (təsiredici maddənin adı) yazılması, beynəlxalq patentləşdirilməmiş adının olmadığı hallarda reseptdə ticarət adının yazılması tələbləri təkmilləşdirilir. Beləliklə, yeni qəbul edilən qərarlar dərman vasitələrinin idxalı, qeydiyyatı sahəsində ciddi liberallaşdırma addımıdır. Qaydaların tətbiqindən sonra dərman vasitələrinin istehsalçıdan istehlakçıya qədər olan bütün keçid zənciri təkmilləşdiriləcək. Prosedurların sadələşdirilməsi və rəqabət şəraitinin təkmilləşdirilməsi nəticədə dərman vasitələrinin qiymətlərinin formalaşmasına da təsir etmiş olacaq.

Dövlət qeydiyyatı üçün tələb edilən şərtlərin və müddətin azaldılması, eyni zamanda, dövlət qeydiyyatı üçün müraciət etmək hüququ olanların dairəsinin genişləndirilməsi pərakəndə satış bazarında qiymətlərin sabit qalmasına, bir sıra kateqoriyalar üzrə isə azalmasına təsir edəcək. Yerli idxalçıların daha keyfiyyətli dərman vasitələrinin alternativ mənbələrdən əldə olunaraq idxal etmələrinə imkan yaranacaq, müasir dərman vasitələrinin daha qısa zamanda yerli bazara çıxarılmasına xidmət edəcək, yerli idxalçı şirkətlərin xarici təchizatçı tərəfdaşlarının sayının artmasına müsbət təsir edəcək.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti ««Dövlət səhiyyə sistemində daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin iş qəbulu Qaydası»nın təsdiq edilməsi haqqında» Qərar qəbul edib.

«Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 1 may tarixli 2129 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə qəbul olunan Qərarla «Dövlət səhiyyə sistemində daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin iş qəbulu Qaydası» təsdiq edilib.

Yeni qaydalar 2025-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək.

«Dövlət səhiyyə sistemində daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin iş qəbulu Qaydası» ilə həmin müəssisələrə tibb işçilərinin iş qəbulu qaydası, o cümlədən vakant vəzifələrin tutulması üçün yaradılan müsahibə komissiyasının reqlamenti, müsahibə ko-

Dövlət tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin iş qəbulu Qaydası müəyyən edildi

missiyasının tərkibinin formalaşdırılması, müsahibənin keçirilməsi, qiymətləndirmə aparılması, müsahibənin nəticələrinin araşdırılması qaydası müəyyən edilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasında tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Qanunun 46-cı maddəsi ilə tənzimlənir.

Yeni qaydalar tibb müəssisəsinin rəhbəri (baş həkim, baş direktor, direktor, rəis, müdir) və onun müavinlərinə, hərbi xidmət nəzərdə tutulan

dövlət orqanları (qurumları) və hüquq mühafizə orqanlarının tibb müəssisələrinə şamil edilmir.

Sənədlə müəyyən olunub ki, tibb müəssisələrinə iş qəbul olunmaq istəyən hər bir tibb işçisinin bilik və bacarıq səviyyəsinin, fərdi keyfiyyətlərinin iddia etdiyi vakant vəzifəyə uyğunluğunun müəyyən edilməsi məqsədilə həmin tibb müəssisəsində şəffaflıq şəraitində müsahibə keçirilir. Vakant vəzifənin tutulması həmin müəssisədə çalışan tibb işçilərinin vəzifədə yüksəlişi yolu ilə də həyata keçirilə bi-

lər. Tibb müəssisəsinin rəhbəri vəzifədə yüksəliş yolu ilə vakant vəzifənin tutulması məqsədilə daxili müsahibənin keçirilməsi üçün vakansiya yarandığı gündən 3 iş günü müddətində qərar qəbul edir.

Daxili müsahibə nəticəsində vakant vəzifə tutulmadıqda tibb müəssisəsinin rəhbərinin qərarı ilə həmin vəzifə ümumi müsahibəyə çıxarılır. Bu barədə qərar qəbul edildiyi gündən 15 iş günü müddətində həmin vakant vəzifə barədə elan və müsahibə proqramı Səhiyyə Nazirliyinin «Vahid Səhiyyə İnformasiya Sistemi»nin (VSİS) müvafiq al-

tsistemində daxil edilir, eləcə də tibb müəssisəsinin tabe olduğu, yaxud strukturuna daxil olduğu digər dövlət orqanının (qurumunun) rəsmi internet saytında yerləşdirilir.

Ümumi müsahibədə iştirak etmək üçün namizəd VSİS-nin müvafiq altsistemi vasitəsilə elektron qaydada müraciət edir. Qaydalarda şəxsi kabinetin yaradılması, namizədin vakansiya seçimi, onun müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunun avtomatlaşdırılmış qaydada yoxlanılması barədə müddəalar, tələb olunan sənədlərin siyahısı, müsahibədə iştirak etmək hüququndan məhrum edən şərtlər yer alıb.

Həmçinin müsahibə komissiyasının tərkibinin formalaşdırılması qaydaları, komissiyanın fəaliyyət prinsipləri, reqlamenti və müsahibənin keçirilməsi qaydası müəyyən olunub.

Namizədin vəzifəyə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi meyarları və keçid balları, narazı qalan namizədlərin müsahibəsinin nəticələrinə yenidən baxılması qaydaları da bu sənədlə tənzimlənir.

Koronavirusla mübarizədə iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin vaxtı uzadılıb

Baş nazir Əli Əsədov Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin «Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında» Qərarını imzalayıb.

Sənədə əsasən, COVID-19-la mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına verilən əlavənin müddəti oktyabrın 1-dək uzadılıb.

Nazirlər Kabinetinin digər qərarına əsasən, «Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin tabeliyində yaradılmış xüsusi ambulator tibb məntəqələrində yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxmuş xəstələrə ambulator-poliklinik yardım göstərən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Qərarında dəyişiklik edilib.

Belə ki, Bakıda koronavirus xəstələrinə yardım göstərən tibb işçilərinin əməkhaqqına əlavənin ödənilməsi müddəti də 2024-cü il oktyabrın 1-dək müəyyən edilib.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 234 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Donor orqanların transplantasiyasını həyata keçirən ixtisaslaşdırılmış tibb müəssisələrinin Siyahısı»nda dəyişiklik olunub.

Orqan transplantasiyası ilə bağlı tibb müəssisələrinin siyahılarına dəyişiklik edilib

Baş nazir Əli Əsədovun bununla bağlı imzaladığı Qərara əsasən, «Yeni Klinika» publik hüquqi şəxs bu siyahıya əlavə edilib. Beləliklə, «Yeni Klinika»da qaraciyər və böyrək köçürülməsi həyata keçirilə biləcək.

Baş nazirin imzaladığı digər Qərarla Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 235 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Donor orqanların götü-

rülməsi, hazırlanması, saxlanması, daşınması, idxalı və ixracını həyata keçirən tibb müəssisələrinin Siyahısı»nda da dəyişiklik olunub. Belə ki, həmin siyahıya da «Yeni Klinika» publik hüquqi şəxs əlavə edilib. Klinikada qaraciyər və böyrəklərin donor orqanı olaraq götürülməsi, hazırlanması, saxlanması, daşınması, idxalı və ixracına icazə verilib.

Səhiyyə Nazirliyində Koreya nümayəndə heyəti ilə görüş olub

Səhiyyə Nazirliyində Koreyanın aparıcı tibb universitetlərindən biri olan «Kyung Hee» Universitetinin nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, səhiyyə naziri Teymur Musayev Azərbaycan ilə Koreya arasında ikitərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini, həmçinin iki ölkə arasında səhiyyə sahəsində mövcud olan əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı üçün geniş potensialın olduğunu diqqətə çatdırıb. «Koreya Respublikasında səhiyyə sahəsində inkişaf etmiş sistem yara-

dılıb. Rəqəmsal texnologiyalar bütün dünyada bu sahənin inkişafı üçün prioritet hesab olunur və gələcəkdə səhiyyənin ən mühüm elementi kimi yer alacaq. Rəqəmsallaşma səhiyyə xərclərini artırmadan xidmətlərin əlçatanlığını və keyfiyyətini təmin edir. Bununla belə, dövlətin iştirakı olmadan rəqəmsal səhiyyənin inkişafı mümkün deyil. Biz səhiyyə sisteminin təşkilində Koreya təcrübəsini öyrənməkdə maraqlıyıq», - deyər nazir vurğulayıb.

Teymur Musayev ikitərəfli əməkdaşlığın uğurla inkişaf edəcəyinə əminliyini bildirib.

Azərbaycan xalqının yüksək qo-

naqərvərliyinə diqqət çəkən «Kyung Hee» Universitetinin nümayəndələri belə görüşlərin təcrübə və bilik mübadiləsi baxımından çox vacib olduğunu vurğulayıblar. Həmçinin Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulmasında maraq ifadə olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, ənənəvi Koreya təbabətində aparıcı məktəb hesab olunan «Kyung Hee» Universitet Sistemində 50-yə yaxın köməkçi elmi-tədqiqat institutu daxildir.

Görüş zamanı tərəflər müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlıq üçün potensial imkanları müzakirə ediblər.

Pyotr Qlıboçkoya «Dostluq» ordeni təqdim olunub

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru Pyotr Qlıboçko Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın və qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsində xüsusi xidmətlərinə görə «Dostluq» ordeni ilə təltif olunub.

Mükafatın təqdimatı Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyində keçirilib.

Nazirliyin Mətbuat xidmətinin verdiyi məlumata görə, tədbirdə çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Musayev Pyotr Qlıboçkonun xidmətlərindən danışıb.

Son illər Azərbaycanda səhiyyə sisteminin müasir əsaslarla inkişaf etdirilməsi istiqamətində qəbul edilən dövlət proqramlarını, həyata keçirilən innovativ layihələri, tibbi təhsilin yüksəldilməsi və peşəkar tibb kadrlarının hazırlanmasına

yönələn tədbirləri «Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın bu sahəyə göstərdikləri böyük diqqət və qayğının bariz nümunəsi» adlandıran nazir Azərbaycanın səhiyyə sistemində çalışanların peşəkarlığının artırılmasının ümdə məsələlərdən biri olduğunu qeyd edib. Teymur Musayev bu xüsusda İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialının fəaliyyətinin əhəmiyyətini vurğulayıb, bu təhsil ocağını bitirən həkimlə-

rin ölkə səhiyyəsinə mühüm töhfələr verdiyini bildirib.

Azərbaycan səhiyyə naziri 2021-ci ildə Bakı filialının ilk buraxılışında Rusiya Federasiyasının səhiyyə naziri ilə birgə 87 mütəxəssisə diplomların təqdim olunması mərasimində iştirakını da xatırladıb.

Nazir İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universiteti ilə gələcəkdə əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi üçün geniş perspektivlərin olduğunu qeyd edib.

Universitetin rektoru Pyotr Qlıboçko Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən «Dostluq» ordeninə layiq görüldüyünə görə təşəkkürünü bildirib, bu mükafatın onun üçün xüsusi əhəmiyyət

yə kəsb etdiyini vurğulayıb.

Rektor İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialının fəaliyyətinə verdiyi yüksək dəstəyə görə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya da minnətdarlığını ifadə edib. Universitetin nüfuzlu professor-müəllim heyətinin Bakı filialında tələbələrə dərs keçdiyini diqqətə çatdıran Pyotr Qlıboçko qeyd edib ki, burada tədrisin yüksək səviyyədə aparılması üçün hər cür şərait yaradılıb.

Rektor vurğulayıb ki, gələcəkdə də Azərbaycanda peşəkar tibb kadrlarının yetişdirilməsi işinə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialı öz töhfəsini verəcək.

«Philips» texnoloji avadanlıqlarının Azərbaycan səhiyyəsində tətbiqi müzakirə olunub

Səhiyyə Nazirliyində Niderlandın «Philips» şirkətinin Rusiya, Belarus, Qafqaz və Mərkəzi Asiyada rəqəmsal səhiyyə üzrə baş meneceri Dmitri Lisoqorla görüş keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, səhiyyə naziri Teymur Musayev Azərbaycanda səhiyyə sisteminin inkişafı, bu sahənin maddi-texniki bazasının, kadr potensialının gücləndirilməsi və infrastrukturun modernləşdirilməsinin dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri olduğunu vurğulayıb.

Rəqəmsal texnologiyaların bütün dünyada səhiyyə sektorunun inkişafı üçün prioritet olduğunu qeyd edən nazir bunun gələcəkdə səhiyyənin ən mühüm elementi kimi yer alacağını vurğulayıb: «Rəqəmsallaşma səhiyyə xərclərini artırmadan xidmətlərin əlçatanlığını və keyfiyyətini təmin edir. Eyni zaman-

da, rəqəmsal tibbin inkişafı dövlətin iştirakı olmadan mümkün deyil. Son illər Azərbaycanda elektron sənəd dövriyyəsinə keçid, səhiyyə sistemində rəqəmsal və innovativ texnologiyaların tətbiqi istiqamətində mühüm addımlar atılıb».

Teymur Musayev səhiyyədə nanotexnologiyaların tətbiqi və mütərəqqi texnoloji avadanlıqların istifadəsini Səhiyyə Nazirliyinin əsas hədəflərindən biri olduğunu vurğulayıb. Nazirin sözlərinə görə, Niderland Avropa ölkələri arasında səhiyyənin rəqəmsallaşdırılması üzrə lider mövqə tutur: «Niderlandın beynəlxalq müstəvidə qabaqcıl ölkə olaraq tibbi nou-hau nailiyyətlərinin, bu sahədə İKT həlləri təc-

rübələrinin Azərbaycanda da smart tətbiqi səhiyyəimizin modernləşdirilməsinə müsbət təsirlərini göstərəcək».

«Philips»in rəqəmsal səhiyyə üzrə regional rəhbəri təmsil etdiyi şirkətin səhiyyənin rəqəmsal transformasiyası və digər sahələrdə Səhiyyə Nazirliyi ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu vurğulayıb.

Görüş zamanı ikitərəfli əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub. Həmçinin «Philips» şirkətinin istehsal etdiyi yüksək texnoloji avadanlıqların Azərbaycan səhiyyəsində tətbiqi və qarşılıqlı marağ doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Səhiyyə Nazirliyi isti hava şəraiti ilə əlaqədar əhaliyə müraciət edib

Səhiyyə Nazirliyi ölkə ərazisində müşahidə olunan isti hava şəraiti ilə əlaqədar əhaliyə müraciət edib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, müraciətdə bildirilir ki, yay mövsümündə müşahidə olunan isti hava şəraiti ilə əlaqədar istivurma və günvurma kimi insan sağlamlığına ziyanlı hallar baş verə bilər. Bu zaman orqanizmin ümumi isinməsi, bədən hərəkətinin yüksəlməsi nəticədə vacib funksiyaların pozulmasına səbəb olur. İstivurma və günvurmanın əsas əlamətləri üzün qızarması, şiddətli baş ağrısı, başgicəllənmə, gözlərin qaralması, ürəkbulanma, qusma, burundan qanın axması və görmə qabiliyyətinin pozulmasıdır.

Müraciətdə bu simptomlar müşahidə olunan insanlara ilkin yardım tədbirləri haqqında da məlumat verilir. Belə ki, günvurma və ya istivurmaya məruz qalan şəxsi dərhal təmiz havaya, kölgəyə, sərini və normal ventilyasiya olan yerə çıxartmaq lazımdır.

Günvurma və ya istivurmanın profilaktikası məqsədilə yay aylarında ilk növbədə yetərinə maye qəbul etmək və orqanizmi həddindən artıq istilənməkdən qorumaq tövsiyə edilir.

Bu mövsümdə meyvə və tərəvəzlərin mütəmadi istehlakının faydaları çoxdur. Onlar vitamin, mineral deposu olmaqdan əlavə, qida lifi və su mənbəyidir. Bu da istilərdə orqanizmin susuzlaşdığı bir dövrdə çox vacibdir.

Yay mövsümündə istehlak edilən hazır və sağlam olmayan qidalar, yağlı yeməklər, spirtli və şirin içkilər - bunlar hamısı həzm sisteminin selikli qişasını qıcıqlandırır, qəbizliyə səbəb olur və öd kisəsinin fəaliyyətini pozur.

İsti havalarda həddindən artıq idman etmək insan səhəti üçün təhlükəli ola bilər.

Baş nahiyəsini günəşdən qorumaq üçün qoruyucu pəpaqlardan, çətirlərdən və gün eynəklərindən istifadə edilməlidir.

Açıq havada, xüsusilə isti yay günlərində günəşin altında olmanın ən optimal vaxtı səhər 10-a kimi və axşam 6-dan sonra hesab olunur.

Bakıda Milli Onkologiya Mərkəzi və Azərbaycan Nüvə Təbabəti Cəmiyyəti tərəfindən 5-ci Azərbaycan Onkologiya və Nüvə Təbabəti Simpoziumu keçirilib. Tədbirdə Azərbaycanla yanaşı, ABŞ, Almaniya, Niderland, Türkiyə və digər ölkələrin aparıcı mütəxəssisləri iştirak ediblər.

Simpoziumda nüvə təbabətinin müasir vəziyyətinə və perspektivlərinə, eləcə də xərçəngin profilaktikası və müalicəsində tətbiq edilən ən son metodlara dair məruzələr dinlənilib və təcrübə mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, simpoziumda Milli Onkologiya Mərkəzinin baş həkimi Azad Kərimli çıxış edərək, iştirakçıları Mərkəzin baş direktoru akademik Cəmil Əliyevin adından salamlayıb. Baş həkim bildirib ki, nüvə təbabəti müasir səhiyyənin istər diaqnostika, istərsə də müalicə sahəsində vacib sahələrdən biridir.

Onun sözlərinə görə, dünyada səhiyyə sahəsində gedən inkişaf Azərbaycandan da yan keçməyib: «Ölkəmizdə səhiyyənin inkişafında Prezident İlham Əliyevin rolunu xüsusi vurğulamaq lazımdır. Azərbaycanda nüvə təbabətinin yaradılması üçün Milli Onkologiya Mərkəzinin baş direktoru akademik Cəmil Əliyevin təşəbbüsü ilə Nüvə Təbabəti Mərkəzi yaradıldı və 2016-cı ildə açılışı oldu. Açılışda Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin baş direktorunun müavini Dazhu Yanq da iştirak etmişdi.

Bakıda 5-ci Azərbaycan Onkologiya və Nüvə Təbabəti Simpoziumu keçirilib

Bu, Azərbaycan səhiyyəsi üçün çox böyük nailiyyət idi. Nüvə təbabəti təkə onkologiyanın deyil, bir çox xəstəliyin istər diaqnostikasında, istərsə də müalicəsində tətbiq olunan son tibbi nailiyyətlərdəndir».

Simpoziumun tibbin çox müasir və sürətlə inkişaf edən, eyni zamanda, fundamental elmin nəticələrinə əsaslanan sahəsinə həsr edildiyini bildiren səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov nüvə təbabəti elminin inkişafının fizika və kimya elmlərinin nailiyyətləri ilə əlaqədar olduğunu deyib: «Radionuklidlərin icad olunması, onların hazırlanması təqribən keçən əsrin 20-30-cu illərinə təsadüf edib. Ötən əsrin 50-60-cı illərində isə onların tibbdə tətbiqinə başlanılıb. Bu sahədə inqilab XX əsrin 80-90-cı il-

lərində qeyd alınıb. Artıq radionuklidlərin anatomik şəkil verən görüntüləmə üsulları ilə birləşdirilməsindən irəli gələn müayinə nəticələri ortaya çıxıb».

Nazir müavini bildirib ki, nüvə təbabəti təkə diaqnostik üsul deyil, buraya radionuklidlərlə müalicə də aiddir. Burada istifadə edilən radionuklidlər ionlaşdırıcı şüalanma mənbəyidir. «Nüvə təbabətində istifadə olunan üsullar insan sağlamlığına müəyyən qədər zərər verir. Burada dozalanma elə olmalıdır ki, həm lazımi nəticə əldə edilsin, həm də insan sağlamlığına minimal zərər yetirilsin. Belə balanslaşdırılmış iş nüvə təbabəti mütəxəssisləri tərəfindən həyata keçirilir. Buna görə də nüvə təbabəti mütəxəssislərinin hazırlanması kifa-

yət qədər uzun müddət tələb edir. Bugünkü simpozium bu sahəyə aid olan təcrübə və biliklərin bölüşülməsi üçün çox uğurlu platformadır», - deyərək nazir müavini əlavə edib.

Simpoziumun sessiyalarında Milli Onkologiya Mərkəzinin aparıcı elmi işçisi, tibb elmləri doktoru, professor Əziz Əliyev, Avropa Nüvə Təbabəti Cəmiyyətinin prezidenti və Niderlandın Qroningen Universitetinin professoru Rudi Dierks, Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyindən professor Françesko Ciammarile, ABŞ-nin Florida Universitetinin Onkoloji və endokrinoloji cərrahiyyə şöbəsinin professoru Seza Gülec, Milli Onkologiya Mərkəzinin Nüvə təbabəti və radionuklid terapiya şöbəsinin rəhbəri tibb üzrə fəlsə-

fə doktoru Fuad Novruzov, Onkologiya üzrə Beynəlxalq Mərkəzlər Fondunun (ICPO) prezidenti və Almaniyanın Frankfurt Universitetinin professoru Riçard Baum, Türkiyə Nüvə Təbabəti Cəmiyyətinin sədri və Hacettepe Universitetinin professoru Murat Fani Bozkurt və başqaları müxtəlif mövzular üzrə məruzələrlə çıxış ediblər.

Sonra «Avropada onkoloji nüvə təbabəti xidmətləri», «ABŞ-də radionuklid müalicələr və sığorta ödənişləri», «Türkiyədə nüvə təbabəti xidmətləri», «Azərbaycanda nüvə təbabəti», «Baş-boyun şişlərinin cərrahiyyəsində PETKT-nin rolu», «Tiroid xərçənginin müalicəsi: yeni paradigma» və digər mövzularda məruzələr dinlənilib.

Azərbaycanın gələcək həkimləri Ankarada təcrübə keçiblər

Ankara Universitetində Naxçıvan Dövlət Universitetinin Tibb fakültəsinin Türkiyə paytaxtında ixtisasartırma kurslarına gəlmiş 25 tələbəsinə sertifikatların təqdim olunması mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ankara Universiteti ilə Naxçıvan Dövlət Universiteti arasında əməkdaşlıq haqqında protokola uyğun olaraq, bir qrup azərbaycanlı tələbə Türkiyə paytaxtında kurslarda iştirak edib.

Azərbaycanın gələcək həkimləri Türkiyə paytaxtının universitet xəstəxanalarının müxtəlif şöbələrində təcrübə keçiblər.

Sertifikatların təqdimatı mərasimində Ankara Universitetinin rektoru Necdet Ünüvar, Tibb fakültəsinin dekanı Zehra Aycan və başqaları iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları qarşısında çıxış edən universitetin rektoru müasir türk təbabətinin nailiyyətlərinə diqqət çəkib. O qeyd edib ki, bu uğurlar tibb kadrla-

rının yüksək səviyyədə hazırlanmasının nəticəsidir.

Ünüvar diqqətə çatdırıb ki, qardaş Azərbaycanda da Ankara Universiteti-

nin Tibb fakültəsində təhsil almağa böyük maraq göstərilir. «Son üç ildə universitetimizə Azərbaycanda keçirilən qəbul imtahanlarında çox yüksək bal toplayan abituriyentlər qəbul olunub. Bütün bunlar Ankara Universitetinin populyarlığının göstəricisidir», - deyərək rektor bildirib.

O, Naxçıvan Dövlət Universitetinin tələbələrini Türkiyə universitetinin müəllimləri ilə əlaqəni kəsməməyə çağırır. «Ümidvaram ki, təhsilinizi başa vurduqdan sonra Azərbaycan təbabətinin inkişafına maksimum töhfə verəcək və ölkəniz üçün faydalı olacaqsınız», - deyərək Ünüvar əlavə edib.

Fakültənin dekanı Zehra Aycan isə bildirib ki, imzalanmış protokola uyğun olaraq hər il Azərbaycandan Ankaraya kurslarda təhsil almaq üçün 20-25 tələbə gəlir. «Universitetimiz gələn tələbələr təcrübə keçmək istədikləri sahələri seçə bilirlər. Biz qardaş ölkədən olan gənclərə dəstək olmaq üçün əlimizdən gələni etməyə hazırıq», - deyərək dekan əmin edib.

ÜST Azərbaycan və tərəfdaşları COP29-a hazırlıq məqsədilə Vahid Sağlamlıq dialoqu keçirib

Bu ilin noyabrında Bakıda keçiriləcək COP29 tədbirinə hazırlıq məqsədilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı Ölkə Ofisi «Vahid Sağlamlıq: sektorlararası dialoqla COP29-a hazırlıq» adlı simpozium təşkil edib.

əhəmiyyətli bir addımdır.

V.Andreyeva qeyd edib ki, ölkədə Vahid Sağlamlıq yanaşmasının tətbiqi, bu sahədə qarşıya çıxan çətinliklər və əldə edilən uğurların müzakirəsi Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə Vahid Sağlamlıq yanaşmasının tətbiqi sahəsində liderlik iddiasını gücləndirir.

rib ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatların vahid sağlamlıq yanaşması insanların, heyvanların və ətraf mühitin sağlamlığını bir-birinə bağlı olaraq görür: «Bu yanaşma xəstəliklərin qarşısının alınmasında və diqqətdə saxlanılmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycanda epidemio-

ki, beynəlxalq səviyyədə Vahid Sağlamlıq yanaşmasının tətbiqi və qlobal səviyyədə sağlamlıq xidmətlərinin inteqrasiya olunması səhiyyənin daha effektiv idarə olunmasına, sağlamlığın mühafizəsinə şərait yaradır. Nazir müavini Azərbaycanın bu sahədəki təşəbbüsləri dəstəklədiyini, regional

sepsiyasının iqlim dəyişikliyinə çoxşaxəli təsirlərinin aradan qaldırılmasında mühüm roluna diqqət çəkərək, beynəlxalq iqlim və sağlamlıq siyasəti dialoqlarında onun əhəmiyyətini gücləndirib.

COP29 sədrliyinin, müvafiq nazirliklərin, ali məktəblərin, vətəndaş cəmiyyətinin, özəl

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir Vahid Sağlamlıq yanaşmasını və insan-heyvan-ətraf mühit interfeysində təhdidləri azaltmaq məqsədilə davamlı strategiyaların işlənilməsində onun mühüm rolunu anlamaq üçün yerli və beynəlxalq tərəfdaşları bir araya gətirib.

Simpozium potensial təhlükələri azaldan, iqlim dəyişikliyinə sağlamlığa təsirlərini aradan qaldıran və bütün sektorlarda davamlılığı təşviq edən strategiyaların işlənilməsində üçün hərtərəfli çərçivə sənədi təklif edib. Tədbirdə COP29 üçün nəzərdə tutulan müzakirələr və məqsədlərə uyğun olaraq, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə istiqamətində inteqrasiya olunmuş sağlamlıq və ətraf mühit siyasətlərinə ehtiyac yarandığı vurğulanıb.

BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreyeva söyləyib ki, Azərbaycan Vahid Sağlamlıq yanaşmasının tətbiqinə çox böyük maraq göstərir. COP29 tədbirinə hazırlıq məqsədilə keçirilən bu simpozium da məhz bu marağın bariz nümunəsidir. Vahid Sağlamlıq yanaşması insan, heyvan və ətraf mühit sağlamlığının bir-biri ilə əlaqəli olduğunu nəzərə alaraq, bu üç sahə arasında əməkdaşlığı və koordinasiyanı təşviq edir: «Bakıda keçiriləcək COP29 tədbiri üçün hazırlıqlar çərçivəsində təşkil edilən bugünkü simpozium bu konseptin Azərbaycanda tətbiqi üçün

BMT-nin yerli rezident əlaqələndiricisi hesab edir ki, Azərbaycan Vahid Sağlamlıq yanaşmasını tətbiq edə bilmək

loji vəziyyətin qiymətləndirilməsi və potensial təhlükələrin qarşısının alınması üçün bu sahədə çalışan bütün qurumlar

və beynəlxalq əməkdaşlığa açıq olduğunu deyib.

Çıxış edənler bildirdilər ki, Vahid Sağlamlıq əvvəlki COP

sektorun və BMT agentliklərinin qərar qəbul edən şəxslərinin və texniki ekspertlərinin iştirak etdiyi tədbirdə iştirakçılar

üçün onu öz milli tədbirlər planının və qanunvericiliyin hazırlanmasında da nəzərə almalıdır: «Düşünürük ki, ən yaxşı nümunələrdən biri də həm Səhiyyə Nazirliyi, həm Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, həm Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, həm də digər aidiyyəti qurumlar və vətəndaş cəmiyyətini bir araya gətirən qurumlararası işçi qrupunun yaradılması ola bilər. Bu da Azərbaycanın səhiyyə sahəsində Vahid Sağlamlıq sistemini tətbiq olunmasına olan marağının daha bir bariz nümunəsi ola bilər».

ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəsi və ölkə ofisinin rəhbəri Hande Harmancı bildi-

arasında sıx əməkdaşlıq vacibdir. Xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq üçün beynəlxalq təşkilatlarla və digər ölkələrlə məlumat mübadiləsi də önəmlidir».

Hande Harmancı bildirib ki, Azərbaycanda epidemioloji nəzarət və profilaktik tədbirlər ciddi şəkildə həyata keçirilir. Əhəlinin sağlamlığını qorumaq və qida təhlükəsizliyini təmin etmək üçün görülən tədbirlər təqdirəlayiqdir.

Səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov bu il COP29-a hazırlıq baxımından səhiyyə və ətraf mühit məsələlərinin qarşılıqlı əlaqələri mövzusunun aktuallaşdığını deyib. Bildirib

tədbirlərində də əsas müzakirə mövzusu olub. COP27-də «Ətraf Mühitin Vahid Sağlamlığa inteqrasiya edilməsi» adlı yanaşı tədbir insanların və heyvanların rifahının təmin edilməsində ətraf mühitin sağlamlığının mühüm rolunu vurğulayıb. Xüsusilə iqlim dəyişikliyi kontekstində ekoloji mülahizələrin Vahid Sağlamlıq fəaliyyətlərinə inteqrasiyası üçün strategiyalar müzakirə edilib. COP28 zamanı ətraf mühitin sağlamlığının Vahid Sağlamlıq yanaşmasına daxil edilməsinin vacibliyini vurğulayan Vahid Sağlamlıq Birgə Fəaliyyət Planı təqdim olunub. Bu plan Vahid Sağlamlıq kon-

sektorlararası əməkdaşlığın təşviqi, yerli və qlobal səviyyələrdə Vahid Sağlamlıq prinsiplərinin həyata keçirilməsi üçün effektiv strategiyaların işlənilməsinə yönəlmiş müzakirələrdə iştirak ediblər. Son onillikdə rolu əhəmiyyətli dərcədə böyüyən Vahid Sağlamlıq yanaşması insan, heyvan və ətraf mühitin sağlamlığının qarşılıqlı əlaqəsini vurğulayır. Bu inteqrasiya olunmuş strategiya iqlim dəyişikliyi, zoonoz xəstəliklər və ətraf mühitin deqradasiyası nəticəsində yaranan çoxşaxəli problemlərin həlli üçün vacibdir.

Tədbir müzakirələrlə davam etdirilib.

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Oftalmologiya şöbəsi əsaslı təmir edilib

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Oftalmologiya şöbəsi əsaslı təmir olunub.

ATU-nun mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, təmir-lə yanaşı, şöbənin maddi-texniki təchizatı da yaxşılaşdırılıb, həm tibbi avadanlıq, həm də şöbənin fəaliyyəti üçün zəruri olan infrast-

ruktur yenilənib. Əməliyyatxana müasir cihazlarla təchiz edilərək istifadəyə hazır vəziyyətə gətirilib. Görülən işlər əhaliyə göstərilən oftalmoloji xidməti daha da təkmilləşdirməyə imkan verir.

Ötən ay 23 aptekdə yoxlama aparılıb

Səhiyyə Nazirliyinin Analitik Ekspertiza Mərkəzi (AEM) qanunvericiliyə uyğun olaraq əczaçılıq müəssisələrində nəzarət yoxlamaları aparır.

Mərkəzdən verilən məlumata görə, iyun ayı ərzində Bakı şəhəri üzrə 20, ölkənin digər şəhər və rayonlarında isə 3 aptek olmaqla, ümumilikdə, 23 aptekdə - 21 aptekdə planlı, 1 aptekdə plandankənar və 1 aptekdə yoxlamadan kənar təftiş aparılıb.

Aparılan yoxlamalar nəticəsində 3 aptekdə nöqsanlar aşkarlanıb və İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 210.1 və 452.3 maddələri üzrə protokollar tərtib edilib.

AEM vətəndaşlardan xahiş edir ki, aptek müəssisəsi barədə hər hansı şikayət və müraciətlə bağlı, eləcə də alınan dərman vasitəsinin keyfiyyəti barədə onlarda şübhə yaranarsa, ilkin olaraq apteklərin üzərindəki tanıtma lövhələrində qeyd olunan Səhiyyə Nazirliyinin Analitik Ekspertiza Mərkəzinin 012-596-07-12 nömrəli «qaynar xətt»inə zəng etsinlər, yaxud aem@pharma.az elektron ünvanı və ya www.pharma.az saytının «Müraciət» bölməsi vasitəsilə məlumat versinlər.

Qayğı və sevgi mühitində böyümək uşaq sağlamlığı üçün əhəmiyyətlidir

Səhiyyə Nazirliyi K.Fə-rəcova adına Elmi Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun pediatri Gülnaz Ağayeva nazirliyin mətbuat xidmətinə uşaq sağlamlığı, ona təsir edən amillər barədə müsahibə verib.

- Gülnaz xanım, uşaqların sağlam böyüməsi və inkişafı üçün hansı məqamlara önəm vermək lazımdır?

- Uşağın həyatının ilk illəri onun sağlamlığı və inkişafı üçün çox vacibdir. Mehribanlıq, qayğı və sevgi dolu bir ailədə böyümək uşaq üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Düzgün qidalanma, idman və normal yuxu rejimi də sağlam inkişaf üçün mühümdür.

Sözsüz ki, uşaqların normal böyüməsi və inkişafı çox çətin bir prosesdir. Bu, genetik proqramlaşdırılır və ətraf mühitin təsiri altında reallaşır.

İlk növbədə bağlılıq haqqında söhbət açmaq istərdim. Uşaqlarda əlaqə qurmaq qabiliyyətinin inkişaf etməsi üçün illər tələb olunur. Lakin uşaq doğulanda özünə çox böyük psixoloji diqqət tələb edir. Həyatın 1-ci ilində uşaq mərhələlərlə bağlanmağa çalışır. İstəyir ki, ona toxunsunlar, görsünlər, eşitsinlər. Hətta artıq bətdaxili dövrdən inkişaf edən qoxu bil-mə qabiliyyəti ilə körpə öz anasını digər insanlardan seçə bilər.

Bir yaşına qədər uşağın hərəkət inkişafı da bir neçə pillədən ibarətdir. Həyatının 2-ci ayında o, başını tutur, 6-cı

ayında oturur, 8-ci ayında iməkləyir, 10-11-ci ayında ət-rafdakıların köməyi ilə ilk addımlarını ata bilir.

Bir-iki yaşlı uşaqlarda nitq inkişafı çox önəmlidir və gələcəkdə onların oxumaq və qavramaq qabiliyyətinə böyük təsir göstərir. Bir sözlə, uşaq nə qədər tez və səliss danışsa, həyatının gələcək mərhələlərində hər bir informasiyanı mənimsəmə prosesi bir o qədər asanlıqla, rahat olur. Həyatın 3-cü ilində nitq qabiliyyəti inkişaf edir və uşaqlar geniş sosial kommunikasiya qurmağa hazır olurlar, o cümlədən məktəbə-qədər müəssisələrdə. Təxminən 4-5 yaşlarında uşaqlarda məntiq, yaddaş, diqqət, dil öyrənmək qabiliyyəti sürətlə inkişaf edir. Lakin yazı qabiliyyəti baş-beyin tərəfindən bir qədər gec - təxminən 6-7 yaşında tən-zimlənir. Altı yaşlı uşaqlarda bağlılıq səviyyəsinin tanınma forması özünü biruzə verir.

- Övladın sağlam inkişafı üçün ana südü üçün nə dərəcədə əhəmiyyəti var?

- İlk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, «canlı maye» olan ana südü heç bir süni qidalara əvəz edilə bilməz.

Mütəxəssislər ilk südü («ağuz südü») körpə üçün əvəz olunmaz qida və dərman hesab edirlər. Ana südünün tərkibindəki vitamin və mikroelementlər körpənin orqanizminin bütün tələblərinə tam cavab verir. Yalnız ana südü çatışmadıqda körpəyə əlavə olaraq xüsusi süni uşaq qidalari vermək olar.

Təbii qidalanma həm körpənin, həm də ananın sağlamlığı üçün faydalıdır. Südvermə zamanı ana ilə körpə arasında ünsiyyət güclənir. Bu proses anada süd vəzisinin xərçəngi riskini azaldır, körpəni ağciyər və bağırsaq

- Uşaqların sağlam qidalanmasına dair analara nə tövsiyə edərdiniz?

- Əlavə qidalar körpənin həyatının 6-cı ayından təcridcən və ardıcılıqla tətbiq olunmalıdır. Meyvə və tərəvəz (əsasən

infeksiyalarından qoruyur. İlk həftələrdə körpənin tez-tez əmizdirilməsi ananın südünü artırmaqla yanaşı, döşünün şişməsinin və əmələ gələ biləcək fəsadların (mastit - süd vəzisinin iltihabı) qarşısını alır.

Təbii qidalanma körpənin sağlamlığı və ailəyə bağlılığında böyük önəm daşıyır, gələcəkdə mədə-bağırsaq traktının normal fəaliyyəti üçün çox önəmlidir. Hətta hər bir bağırsağ infeksiyası ana südü alan körpələrdə daha yüngül və fəsadsız keçir.

Körpənin düzgün əmizdirilməsi anada laktasiya prosesinin düzgün formalaşması, körpənin doyması, ananın döş giləsinin müxtəlif zədələnmələrdən qorunması üçün də çox vacibdir.

yaşıl rəngli) püreləri və sıyıqlar ilə başlamaq tövsiyə olunur. Sonrakı mərhələlərdə ət püreləri, yumurta sarısı, kəsmik, süzmə, qatıq və bulyonlar rasiona ən azı 2-3 həftə intervala əlavə olunmalıdır. Bir yaşdan böyük uşaqlara «sağlam qidalanma» prinsipini gözləmək məsləhətdir. Bol meyvə-tərəvəz, qatıq, qırmızı ət kimi qida məhsullarını gündəlik rasionda geniş istifadə etmək lazımdır.

Əlavə qidaya başlamaq üçün şərti olaraq 6 ay müəyyənləşdirilsə də, hər körpənin özünəməxsus göstəricisi mövcuddur. Körpənin dişləri çıxıbsa, sərbəst oturursa, qidanı dili ilə itələmirsə, tikələri əlində tutur və ağzına qoyursa, deməli, ona əlavə qida təyin edilə bilər. Bir

yaşa qədər körpələrə allergiya yarada biləcək qidalar vermək məsləhət görülmür

- Peyvəndlərin əhəmiyyəti haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Valideynlər üçün digər vacib maarifləndirici məqam peyvənd mövzudur. Peyvəndin uşağın həyatında ən mühüm rolu ciddi yoluxucu xəstəliyə yoluxma riski olmadan, sonrakı həyat keyfiyyətini təmin etmək və peyvənd vasitəsilə idarə olunan xəstəliklərin qarşısını almaqdır. Qeyd edilməlidir ki, ölkəmizə gətirilən peyvəndlər tam təhlükəsizdir.

XXI əsrdə xəstəliklərin diaqnostikası və müalicəsi baxımından təbabətin kifayət qədər inkişaf etməsinə baxmayaraq, poliomielit, difteriya, qızılca, tetanus, vərəm, hepatit B kimi yoluxucu xəstəliklər zamanı fəsadların qarşısını almaq mümkün deyil. Peyvəndlərdən imtina etməklə valideynlər bil-mədən uşaqlarını onların həyat keyfiyyətini təmin etmək hüququndan məhrum edirlər.

- Uşaqların istifadə etdiyi oyuncaqlarda nəyə diqqət yetirmək lazımdır?

- Uşaqlara alınan oyuncaqların mütləq keyfiyyətinə və görünüşünə fikir verilməlidir. Bəzən kimyəvi maddələrlə rənglənən oyuncaqları körpə ağzına apararkən hansısa allergik və ya toksiki vəziyyət yarana bilər. Yumşaq oyuncaqların istifadəsi bəzi uşaqların orqanizmində allergik prosesin başlanğıcına səbəb ola bilər. Kiçik oyuncaq hissələri ilə diqqətli olmaq lazımdır. Ehtiyatsızlıq səbəbindən belə hissələrin istər mədə-bağırsaq traktına, istərsə də tənəffüs yollarına düşməsi ciddi fəsadlar yarada bilər.

Vətəndaş kağız resept əvəzinə həkimdən elektron resept tələb edə bilər

elektron resept yazmaqdan imtina etdiyi təqdirdə və yaxud apteklər elektron reseptlə dərman buraxmaqdan imtina etdiyi təqdirdə, vətəndaşlara Səhiyyənin İnformasiyalaşdırılması Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən «Qaynar Xətt» nömrələri ilə (+994124313828; +994555313828 («WhatsApp»)) əlaqə saxlamağı tövsiyə edirik.

“Vətəndaş həkimdən tələb edə bilər ki, kağız üzərində yazılan resept əvəzinə, ona elektron resept tərtib etsin”. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Səhiyyə Nazirliyinin Səhiyyənin İnformasiyalaşdırılması Mərkəzinin Elektron səhiyyənin standartları və təsnifatlarının nəşriyyatı bölməsinin mütəxəssisi Sevinc Məhərrəmov deyib.

Onun sözlərinə görə, elektron resept sistemi dövlətin tapşırığı ilə tətbiq edilib. Hər bir vətəndaş müalicəni təyin edən həkimdən elektron resept yazılmasını tələb etməli, həkimlər isə Elektron Resept Sistemini tətbiq etməyə təşəbbüs göstərməlidirlər: «Həkimlər

Mütəxəssis onu da bildirib ki, e-resept əhaliyə keyfiyyətsiz və vaxtı ötən dərman preparatlarının satışının qarşısını alır, şəffaf qiymətləndirmə ilə yanaşı, onların istehlakçı hüquqlarının qorunmasına xidmət edir: «Rəqəmsal reseptə yalnız dövlət qeydiyyatından keçən və Tarif Şurası tərəfindən təsdiqlənən dərmanlar daxildir. Bioloji aktivliyə malik maddələrin təyini rəqəmsal reseptə daxil deyil. Rəqəmsal resept sisteminin yaddaşında saxlanılır. Bu da gələcək həkim müayinələri zamanı həkimlərə daha öncə yazılan reseptləri görmək imkanı yaradır. Nəticədə, bu, daha düzgün müalicənin aparılmasına səbəb olur», - deyər S.Məhərrəmov əlavə edib.

İsti havada hansı dərmanlar ehtiyatla qəbul edilməlidir?

İsti hava dərmanların ciddi əks təsirləri riskini artırır, həmçinin inhalyatorların partlamasına səbəb ola bilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə “The Associated Press” məlumat yayıb. Bildirilib ki, qan təzyiqini azaltmaq üçün bəzi həblərin təsiri mayenin bədəndən çıxarılmasının gücləndirilməsinə əsaslanır. Onlar susuzluğa səbəb ola bilər, buna görə də içilən mayenin miqdarını nəzarətdə saxlamaq vacibdir.

Ürək xəstəlikləri ilə bağlı istifadə edilən beta blokatorlar dəriyə qan axını azalda bilər. Antidepressantlar, aspirin və ağrıksicilər bədənin düzgün soyumasına mane ola bilər. Həmçinin, istilik və müəyyən dərmanların birləşməsi başgicəllənməyə sə-

bəb ola bilər.

Antibiotiklər, göbələk və sızanağa qarşı dərmanlar günəşə həssaslığı artırır. Diqqətsizlik ciddi günəş yanığı ilə nəticələnə bilər. Dərmanların istifadəsi üçün təlimatları oxumaq lazımdır, onlar həkim resepti olmadan qəbul edilməməlidir.

Dərmanların sərin və quru yerdə saxlanması da vacibdir. Bəzi dərmanların soyuducuda saxlanması tələb olunur. Avtomobillə səyahət edərkən, istənilən bir dərman, ehtiyac olmasa belə, daşına bilən soyuducuda daşınmalıdır. Anafilaktik şoku müalicə etmək üçün istifadə edilən epinefrin qələmləri nasaz ola bilər və inhalyator qutuları partlaya bilər. Onları istilikdən qorumaq xüsusilə vacibdir.

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSİSƏLƏRİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERLƏRƏ MÜSABİQƏ ELAN EDİR

«Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu» PHŞ

Arterial hipertenziya şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 4.0 Elmi işçi - 4.0 Kicik elmi işçi - 4.0 Böyük laborant - 3.0	«Ürək çatışmazlığı» şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 5.0 Elmi işçi - 2.0 Kicik elmi işçi - 5.0	Elmi işçi - 3.0 Kicik elmi işçi - 1.0 Laborant - 1.0
«Ürəyin işemik xəstəliyi və ritm pozğunluğu» şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 4.0 Kicik elmi işçi - 1.0 Laborant - 1.0	«Miokard infarktı» şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 3.0 Kicik elmi işçi - 4.0 Böyük laborant - 1.0	«Ürək qan-damar sistemi xəstələrinin reabilitasiya» şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 1.0 Elmi işçi - 1.0 Kicik elmi işçi - 4.0 Laborant - 2.0
	«Profilaktik kardiologiya» şöbəsi: Şöbə müdiri - 1.0 Böyük elmi işçi - 2.0	Ünvan: F.X.Xoyski küç., 101 «A» Telefon: 564-54-99

«Məhkəmə Psixiatrik Ekspertiza Mərkəzi» PHŞ

Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
**Ünvan: A.Hüseyn küç., 69/71
Telefon: 455-44-79**

Suraxanı Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Feldşer-laborant - 1.0
**Ünvan: Ş.Məhərrəmov küç., 1
Telefon: 452-24-07**

Biləsuvar Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Həkim-parazitoloqun köməkçisi - 1.0
**Ünvan: 28 may küç., 19
Telefon: (025)29 5-11-14**

Qazax Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Həkim-epidemioloqun köməkçisi - 1.0
**Ünvan: Azadlıq 54,
Telefon: (022)29 5-17-0**

«Akademik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzi» PHŞ

Tibb bacısı (qardaşı) - 4.0
Laborant - 2.0
Əczaçı - 1.0
**Ünvan: Şərifzadə küç., 196
Telefon: 432-12-14**

«Elmi-Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutu» PHŞ

Laborant - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (Poliklinika ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (Yoluxucu xəstəliklər ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
**Ünvan: F.X.Xoyski küç., 101 «A»
Telefon: 564-54-99**

Gədəbəy Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Sanitar-feldşer - 1.0
**Ünvan: M.H.Şəhriyar küç., 21
Telefon: (022)32 6-01-78**

Yevlax Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi

Feldşer-laborant - 1.0
**Ünvan: Q.Quliyev küç., 6
Telefon: (022)33 6-33-97**

Baş redaktor: N.MƏCİDOVA

Baş redaktorun müavini: S.NƏBİYEVƏ
Qəzet 1991-ci il yanvarın 5-dən nəşr olunur.

Təsisçi:

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Müəlliflərin fikirləri qəzetin mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Redaksiyaya gələn yazılar geri qaytarılmır, onlara rəy verilmir.

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan alınmışdır. Qeydiyyat nömrəsi: B92

Ünvan: Mirəsəddulla Mirqasımov küç., 1. Səhiyyə Nazirliyi, 2-ci mərtəbə, 249-cu otaq

Tel./faks: (012) 596-06-61

E-mail: tibbqazeti@health.gov.az

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməmiş və «CBS polygraphic production» mətbəəsində çap olunmuşdur.

İndeks: 1065 Tiraj: 19000

Səhiyyə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə nazirliyin Elmi Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutunun həkim heyəti tərəfindən Füzuli şəhərində əhali üçün səyyar müayinələr keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı»na uyğun olaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən davamlı şəkildə təşkil edilən tədbirlər çərçivəsində Füzuli sakinləri arasında nevroloji, artroloji, qastroenteroloji, fizioterapevtik reabilitasiya istiqamətlərində müayinələr keçirilib. Aksiya zamanı Tibbi Bərpa İnstitutunun artroloq, nevroloq, qastroenteroloq, fizioterapevt-reabilitoloq, tibb bacısından ibarət heyəti tərəfindən əhaliyə tibbi baxış keçirilib, EMQ müayinələri aparılıb. Müayinələr zamanı səhhətində problem aşkarlanan sakinlərə peşəkar tibbi məsləhətlər verilib və müvafiq müalicələr təyin olunub.

Orta yaşlı əhaliyə onurğa, sinir, dayaq-hərəkət, mədə-bağırsağ, həmçinin ümumi serebrovaskulyar xəstəliklərin aşkar edilməsi, 3-16, 16-65 yaş qruplarına aid əhali arasında skolioz və digər vertebrogen problemlərin diaqnostika və bərpası üzrə müayinələr aparılıb. Aksiya iştirakçılarında medikamentoz terapi-

Səhiyyə Nazirliyi Füzuli şəhərində səyyar müayinələr təşkil edib

ya ilə yanaşı, İnstitutun fizioterapevt və reabilitoloqları tərəfindən həm təbii, həm də süni fiziki faktorları fərdi olaraq təyin

etməklə, sağlamlığın erkən əldə olunmasına kömək edən profilaktik tövsiyələr verilib.

Aksiya zamanı 150-dən

çox vətəndaş müayinələrindən keçirilib.

İşğaldan azad edilən digər ərazilərdə də Səhiyyə Nazirliyi

tərəfindən davamlı olaraq maarifləndirici tədbirlərin və müayinə aksiyalarının keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Səhiyyə Nazirliyi Ağdərə və Tərtərdə kardioloji müayinələr təşkil edib

«Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı» çərçivəsində Səhiyyə Nazirliyinin Akademik C.Abdullayev adına Elmi Tədqiqat Kardiologiya İnstitutunun (ETKİ) tibb heyəti tərəfindən Ağdərə və Tərtər rayonlarında əhali üçün ikigünlük kardioloji müayinələr aparılıb.

Tədbirin əsas məqsədi vətəndaşlarda ürək-damar sistemi xəstəliklərinin qarşısının alınması, miokard infarktı riskinin erkən aşkarlanması və müvafiq müalicələrin təyin edilməsidir.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, tədbirin ilk günündə Ağdərə rayonunun Suqovuşan qəsəbəsi və Talış kəndində tibbi müayinələr təşkil olunub.

Aksiya çərçivəsində ETKİ-nin kar-

dioloqları, tibb bacısı və laboratoriya üzrə mütəxəssislərindən ibarət briqadası tərəfindən əhaliyə tibbi baxış aparılıb, ExoKQ, EKQ müayinələri keçirilib. Eyni zamanda, qanda şəkər, ekspres üsul ilə xolesterinin səviyyəsi müəyyən edilib. Müayinələr zamanı səhhətində problem aşkarlanan sakinlərə peşəkar tibbi məsləhətlər verilib və müvafiq müalicələr təyin olunub.

Müayinələrdən sonra sağlam həyat tərzinin təşviqi ilə bağlı, eyni zamanda, yüksək təzyiq və ürəktutma zamanı ilk tibbi yardımın göstərilməsinə dair Ağdərə ictimaiyyəti üçün maarifləndirici

tədbir təşkil olunub.

Ətraflı təqdimatla çıxış edən Kardiologiya İnstitutunun direktoru Gülnaz Dadaşova diqqətə çatdırıb ki, ürək-damar xəstəlikləri müasir tibbin ən aktual məsələlərindən biridir. Onun sözlərinə görə, ürək xəstəliyi və insult üçün ən əhəmiyyətli davranış risk faktorlarına qeyri-sağlam qidalanma, fiziki aktivlik səviyyəsinin aşağı olması, siqaret və alkoqol kimi zərərli vərdişlər aiddir.

Eyni zamanda, tədbirdə yerli əhaliyə ürək-damar xəstəlikləri və onların profilaktikası haqqında faydalı məlumatlar verilib, iştirakçıları maraqlandı-

ran suallar cavablandırılıb.

Növbəti gündə tibbi aksiya Tərtər rayonunda davam edib. Tədbir zamanı şəhid və veteran ailələri üçün ExoKQ, EKQ müayinələri, habelə, rayon ictimaiyyəti üçün ürək sağlamlığı haqqında maarifləndirici tədbir təşkil olunub.

Ümumilikdə, iki gün davam edən aksiya zamanı 300-dən artıq vətəndaş müayinələrdən keçirilib.

Qeyd edək ki, işğaldan azad olunan digər ərazilərdə də Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən maarifləndirici tədbirlərin və müayinə aksiyalarının davamlı olaraq keçirilməsi nəzərdə tutulub.

SUN D3 PLATINUM

- ✓ Kalsium və fosfor mübadiləsini tənzimləyir
- ✓ Uşaqlarda sümüklərin normal böyüməsini və inkişafını təmin edir
- ✓ Diş və əzələlərin sağlamlığını dəstəkləyir
- ✓ İmmuniteti möhkəmləndirir

Antioksidant

✓ Vitamin C və digər antioksidantlarla zəngindir

İtburnu ekstraktı

✓ İltihabəleyhinə və hüceyrə qoruyucu xüsusiyyətləri var

**YÜKSƏK KEYFİYYƏT
QAYĞIKEŞ TƏBİƏT**

lotospharma

*Rahatlığa doğru
zərif yol!*

Gynomix

Neomisin sulfat, Polimiksin B sulfat, Nistatin, Kokos yağı

Bakterisid Funqisid Regenerasiyaedici

- Vulvovaginit
- Qeyri-spesifik vaginit
- Göbələk və qarışıq mənşəli vaginit
- Servisit
- İnfeksiyon və göbələk ağırlaşmalarının profilaktikası

Vaginal kapsul: gündə 1 dəfə.

kolmar

AVROMED

Mocom M10

Stomatoloji qurğu

Mocom firması istehsalı olan müxtəlif konfigurasiyalı stomatoloji qurğular

Mocom Firması avadanlıqlarının Respublikamızda yeganə distribütoru **Avromed Dental**dir